

PEP (Perceptual Enrichment Program) is een kortdurend programma, van ongeveer 8 tot 12 behandelingen van één uur. Er worden eenvoudige puzzels, denkopdrachten en spellen aangeboden, die het individu in staat stelt om de ontwikkeling van het jonge kind te herhalen. Daardoor worden hiaten opgevuld die in de jeugd jaren zijn ontstaan en kun je functioneren op het niveau dat bij je werkelijke leeftijd hoort.

Het programma is effectief gebleken bij problemen met taal, beweging, emoties en denken. Veel mensen bereiken met PEP helderheid en rust in het denken.

geestelijke gezondheid, deel 3. PEP: Perceptual Enrichment Program

het bijzondere zit in de eenvoud

DOOR TOOS TIESSINK EN CORALINE VAN VELZEN

Het leven is vanuit zichzelf erop gericht om heel te worden. Ieder mens die wordt geboren verlangt naar eenheid en harmonie.

Hoe kun je inzicht verkrijgen wanneer je zicht versluisd is?

Na jaren combineren van werken en onderzoeken, heeft Patricia Theisen [zie kader] een kliniek in India waar zij kinderen en volwassenen behandelt met de door haar ontwikkelde methode om de perceptie te verbeteren. Door haar benadering van de waarneming vanuit de westerse wetenschap en die te verbinden met de oosterse wijsheden is een behandeling van problemen met zien-en-zijn beschikbaar.

Patricia Theisen 'Ik vroeg me af hoe het mogelijk was, dat de medische en sociale hulpverlening nog niet met een therapie of interventie was gekomen die aansluit bij de normale verwerkingsmethode van de hersenen. Mijn onderzoek was erop gericht een eenvoudige oplossing te vinden om dat proces in de hersenen te herstellen – de manier waarop de hersenen gewoonlijk werken.'

verschillende manieren van kijken

Mensen kunnen dezelfde dingen heel verschillend waarnemen en ervaren. Bijvoorbeeld een paar mensen gaan samen naar een lezing en praten er de volgende dag over na. De een kan zeggen: 'O, het was wel aardig'. Iemand anders zegt: 'Wat droeg die mevrouw mooie oorbellen en wat had ze mooie ogen'. Weer een ander zegt: 'Ik was het helemaal eens met wat ze zei'. Drie totaal verschillende ervaringen van hetzelfde.

Wat als 'waarheid' wordt ervaren heeft te maken met perceptie, hoe je naar de wereld kijkt. Prikkel van buitenaf worden niet door iedereen hetzelfde verwerkt en geïn-

Patricia Theisen: 'Ik ervaar dat het Universum mij veel voorrechten heeft gegeven. Het is tijd om iets terug te geven aan het Universum. De beste manier om dat te doen is mijn kennis ten dienste van de kinderen te stellen.'

terpreteerd. Oude ervaringen 'kleuren' nieuwe indrukken en worden samen opgeslagen. Nieuwe waarnemingen krijgen een 'lading' mee: goed/slecht, prettig/frustrerend. Zo geef je betekenis aan jouw wereld. Verschillen in het waarnemen en verwerken van indrukken zijn dus goed mogelijk. Jouw waarheid is niet vanzelfsprekend hetzelfde als mijn waarheid. Daardoor zien we niet allemaal hetzelfde.

natuurlijk verlangen naar harmonie

In een liefdevolle, harmonieuze omgeving ontwikkelt iets zich mooi en in evenwicht.

Een voorbeeld daarvan is te zien in het werk van de Japanner Emoto die ijskristallen heeft gefotografeerd. Wanneer water wordt blootgesteld aan de klanken van woorden als 'liefde' en 'dankbaarheid' dan blijken de moleculen zich harmonieus te formeren tot een prachtig kristal. Wanneer er daarentegen harde muziek, geschreeuw of liefdeloze taal wordt gesproken, dan vervallen de kristallen tot chaos. (boek: Masaru Emoto – 'Messages from Water' en 'Water weet het antwoord', uitgeverij Ankh-Hermes). Het bewustzijn van de cellen

wordt beïnvloed door de omgeving. Wij als mensen bestaan voor 70 % uit water!

Hieruit mag je afleiden dat een gezonde leefomgeving voor een kind is gebaseerd op liefde en evenwicht.

Patricia 'De kinderen die nu worden geboren zijn werkelijk slimmer en beschikken over een groter bewustzijn dan algemeen wordt aangenomen. Deze kinderen zijn extreem gevoelig, terwijl hun leefomgeving daarop niet is ingesteld. Ze reageren op prikkels op een manier die problemen geeft en raken in de war van mensen die iets anders zeggen dan ze denken en niet doen wat ze werkelijk willen.'

Deze kinderen hebben vaak een sterk gevoel voor rechtvaardigheid en de neiging om uit het lichaam te gaan als het lastig wordt. Ze hebben moeite met bevelen en reageren beter als hen een keuzemogelijkheid aangeboden wordt. Ze zijn heel onzeker, en hebben moeite met nieuwe situaties.

Patricia 'Wat veel gebeurt is dat deze kinderen een etiket krijgen, zoals ADHD, ADD of autistisch syndroom. Het wil niet zeggen dat het etiket juist of onjuist is, maar om hen recht te doen zouden ze een behandeling aangeboden moeten krijgen, maar

vaak bestaat deze uit het geven van medicijnen. Zelfs ouders gaan hun kind als een probleem zien en gaan veelvuldig het gedrag corrigeren. De liefdevolle veiligheid van het huiselijk leven verdwijnt. We modelleren deze kinderen naar onze standaard'. 'Wij kunnen juist van hen leren. Ze zijn al creatief, maar we blokkeren hen met onze verwachtingen.'

problemen met waarneming

Het blijkt dat veel kinderen problemen hebben met waarneming en inzicht. Patricia Theisen heeft gevonden dat er een verband is tussen neurologische verbindingen in de hersenen en de ervaring van de buitenwereld.

Een voorbeeld: een kind wil graag aan een opdracht voldoen, maar kan dingen niet, waarvan men verwacht dat hij dat toch echt wel moet kunnen. En dan gaat het om dingen als het namaken van een eenvoudig mozaïek. Het is een simpele vaardigheid, maar het is een onmisbare schakel in het ontwikkelen van het denkproces. Lukken vergelijkbaar eenvoudige dingen niet, dan is er geen goed fundament in de ontwikkeling om op door te groeien. Het is belangrijk om te onderkennen dat

een kind lastig gedrag vertoont, omdat hij op deze manier laat zien dat hij het ook **werkelijk** niet kan. Oudere kinderen kunnen bijvoorbeeld een situatie niet overzien omdat de hersenen niet snel genoeg alles in kaart kunnen brengen; zij reageren met agressie of een scheldpartij. Zij kunnen dan niet zo snel beoordelen wat er aan de hand is. Slechte verwerking van de prikkels in de hersenen kan betekenen dat iemand geen afstand kan nemen van een situatie. Moreel besef en ethische waarden vinden geen vaste voedingsbodem; ook dit kan soms te wijten zijn aan het ontbreken van noodzakelijke hersenverbindingen.

tweede kans

Het resultaat van Patricia's onderzoek is het Perceptual Enrichment Program [zie kader], waar therapeuten over de hele wereld mee werken.

Ook in Nederland wordt deze behandeling aangeboden. Het gaat erom dat in een plezierige atmosfeer het kind wordt uitgedaagd om nieuwe ervaringen op te doen.

De behandeling leidt iemand door een volgorde van eenvoudige activiteiten die het herstel mogelijk maakt van de natuurlijke manier van verwerken. Deze oorspronkelijke manier van informatieverwerking in de hersenen kan geblokkeerd zijn door verschillende oorzaken: ziekte, trauma, mis-

handeling. Ook oorontstekingen of een verhuizing kunnen er de oorzaak van zijn, dat je niet hebt geleerd wat je had moeten leren. PEP wordt aangeboden op een speelse, ongedwongen manier. Het is essentieel dat nieuwe indrukken gekoppeld kunnen worden aan een positieve ervaring en zo een aangename nieuwe betekenis geven aan de wereld.

Patricia 'Veel mensen zijn intelligent maar functioneren op een te laag niveau, dat deels te wijten is aan een gebrek aan verbindingen in de hersenen. Ten gevolge daarvan moet iemand keihard werken om iets te realiseren wat eigenlijk een soepel vloeiende stroom van gedachten en creatief denken zou moeten zijn.'

Neuro-perceptioneel specialist Patricia Theisen is de 70 al gepasseerd maar ze heeft energie te over. Het duurde tien jaar voor ze de eerste vorm had van het spel PEP (Perceptual Enrichment Program) zoals er nu nog mee gewerkt wordt. Studie in neurologie, psychologie, sociologie en het directe contact met de behandelend neurologen waar ze mee samenwerkte, resulteerde in een steeds fijner afgestemd programma. Dit programma werkt volgens de opeenvolging zoals het proces in de hersenen normaal verloopt. Na pensionering van haar werk aan het Pacific Medical Centre in San Francisco op de afdeling Kinderontwikkeling vestigde ze zich in India om in contact te blijven met een grotere internationale gemeenschap. Sindsdien is ze continu door gegaan kinderen en volwassenen die vanuit hun ontwikkeling een probleem meedragen, vooruit te helpen. Patricia's huis met daarin een uitgebreide bibliotheek staat naast haar kliniek in Bangalore. Enkele maanden van het jaar reist ze naar de Verenigde Staten van Amerika en naar Europa voor het geven van trainingen en bijscholing aan de door haar zelf opgeleide PEP-behandelaars.

Het programma loopt stap voor stap alle ontwikkelingsstadia van het jonge kind nog eens door. De hersenen gaan verbindingen leggen die er voordien niet waren. Daardoor blij je meer te kunnen dan je dacht. Sommigen mensen merken voorwerpen op die nooit waren opgevallen, zoals lantaarnpalen in de straat. Een leerkracht vertelt: 'Dit kind staat veel meer open voor de lessen op school. Hij kan wel degelijk geconcentreerd werken!'

Een kind kan beter de trap aflopen omdat het diepte gaat zien door een verbeterde samenwerking tussen de hersenhelften. Vaak geven ouders aan dat hun kind blijer is: 'ik heb mijn kind weer terug'. In de praktijk van het werken met PEP blijkt dat het verbeteren van deze basisvaardigheden verbeterde sociale relaties of grotere assertiviteit tot gevolg heeft. Een volwassene vertelt dat het zijn collega's was opgevallen

dat hij nooit meer kwaad werd bij het naderen van een deadline.

verbluffende eenvoud

Het programma, dat overigens geschikt is voor zowel kinderen, pubers als voor volwassenen, lijkt eenvoudig, maar zit ingenieus in elkaar.

Het resultaat van de behandeling is dat je beter gaat zien, maar je ook van meer dingen bewust bent. Menselijke waarden als Vrede, Liefde, Waarheid, Juist gedrag en Geweldloosheid kunnen worden ervaren. Dat is een groot verschil met aanleren. Als gevolg daarvan kun je meer beschikken over de kwaliteiten die je zijn gegeven – je wordt kortom meer mens.

Zelfs Patricia verbaast zich regelmatig over het herstelvermogen van de hersenen. Gevraagd naar de precieze werking van haar programma zegt ze: 'It's magic!'